

VÝUKA PROBLEMATIKY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ U STUDENTŮ OBORU „VÝCHOVA KE ZDRAVÍ“ NA PF JU

Renáta ŠVESTKOVÁ

Abstrakt: Příspěvek je zaměřen na výuku problematiky neziskových organizací u oboru „Výchova ke zdraví“.

Klíčová slova: výchova ke zdraví, neziskové organizace

Od roku 1998 vyučuji problematiku neziskových organizací Jihočeské univerzity. Řada absolventů JU (ze sociálně zdravotních či pedagogických oborů) po ukončení svého studia nalézá pracovní uplatnění v neziskových organizacích působících ve zdravotně sociální oblasti. Proto je výuka této problematiky zařazena i do studijního oboru *Výchova ke zdraví* studijního programu *Specializace v pedagogice*, který je realizován na Pedagogické fakultě JU. Studium výše uvedeného oboru umožní posluchačům využívat vědecky ověřené zkušenosti a postupy v prevenci, ochraně a posilování zdraví tak, aby ve svém pracovním zařazení, v souladu s meziresortně pojímaným systémem péče o zdraví, působili účinně a humánně.

Protože jsou v rámci celého studia koncepčně připravováni pro co nejširší uplatnění v praxi jednak v oblasti státních služeb – ve školství (MŠ, ZŠ, SŠ), ve speciálních školách a zařízeních, diagnostických a nápravných ústavech, v DDM, v domovech důchodců apod., a dále v oblasti rekreace, cestovního ruchu, v centrech volného času apod., je výuka předmětu Základy neziskových organizací vedena tak, aby studentům dala co nejvíce teoretických, ale zejména praktických informací.

Výuka předmětu základy neziskového sektoru je postavena na třech základních pilířích:

- Stávající vědomosti a dovednosti studentů
- Nové vědomosti a dovednosti studentů
- Způsob vedení výuky

Základní charakteristika předmětu:

- Zařazení do 1. ročníku (jako výběrový předmět)

- bakalářské studium
- semestr letní
- 14 týdnů výuky
- prezenční forma – počet hodin týdně (př./sem.) 0/2
- kombinovaná forma – počet hodin semestr (př./sem.) 0/4
- způsob ukončení výuky – zápočet

Ve vztahu k seminární práci je velký důraz kladen na samostudium studenta s využitím podpůrného textu a dalších materiálů (pracovní listy), které jsou mu k dispozici. V neposlední řadě je pak využito osobních zkušeností jednotlivých studentů, cca 30 % z nich pracuje přímo v neziskové organizaci jako dobrovolník. Zpracovávají seminární práci v pracovních skupinách na témata z okruhů týkajících se neziskových organizací. Důraz je kladen na jejich osobní zkušenost a názor.

V rámci semináře mají studenti možnost konzultovat seminární práci, jejím obsahem je:

- Dle zákonných norem sestavit stanovy či zakládací listinu vybraného typu organizace (občanské sdružení, nadace, nadační fond, obecně prospěšná společnost) ve vztahu ke zdravému životnímu stylu.
- Navrhnout název organizace a její logo.
- Z grantového kalendáře si vybrat jednu organizaci, která poskytuje finanční příspěvky na činnost NO – zjistit podmínky, za kterých poskytuje finanční prostředky. Zajistit si formuláře vyplnit je a navrhnout rozpočet.
- Sestavit žádost o sponzorský dar, příspěvek.
- Sestavit návrh osnovy výroční zprávy – co vše má obsahovat. Udělat grafický návrh obálky.
- Napsat tiskovou zprávu o činnosti organizace.

Tématy seminářů jsou např.:

- typologie organizací neziskového sektoru,
- právní minimum NO – způsoby vzniku a zániku neziskových organizací,
- neziskové organizace v ČR – neziskový sektor v zahraničí,
- obecné otázky řízení neziskových organizací,
- finanční řízení neziskové organizace,
- účetnictví, daně,
- fundraising, sponzorství,
- propagace,
- otázky pojištění v neziskových organizacích,
- státní dotační politika,
- finanční plánování a marketing,
- strategické plánování v neziskové organizaci,
- práce s veřejností, práce s médii,
- kooperace a konkurence v NO,
- lidský faktor v řízení neziskové organizace,

- personální politika nestátního neziskového sektoru,
- smluvní vztahy v nestátním neziskovém sektoru,
- neziskový sektor a státní správa a samospráva,
- metody monitorování a hodnocení činnosti NO,
- projekty čerpající finance ze zdrojů EU.

To vše je úzce navázáno na praktické ukázky z práce vybraných neziskových organizací ve vztahu ke zdravému životnímu stylu a životnímu prostředí (např. STUŽ – Společnost pro trvale udržitelný život apod.).

V letošním roce měli studenti možnost seznámit se s problematikou sociální práce v Zambii prostřednictvím přednášky zambijského studenta, který byl na Zdravotně sociální fakultě JU na studijním pobytu. Vysvětlil jim například problematiku dětí ulice, HIV/AIDS ve vztahu k životnímu stylu. Byla pro ně připravena ukázka z práce neziskových organizací působících v Zambii.

TEACHING ABOUT THE PROBLEMS OF NON-PROFITABLE ORGANIZATIONS FOR STUDENTS IN THE BRANCH „EDUCATION TOWARDS HEALTH“ AT PF SBU

Abstract: The article focuses on the teaching about the problems of non-profitable organizations in the area of “Education towards health”.

Keywords: education towards health, non-profitable organization